

Streszczenie

W pracy podjęto badania nad podmiotowymi i środowiskowymi uwarunkowaniami religijności młodzieży niesłyszącej i słabosłyszącej. Zaprojektowano model kwestionariusza dla ucznia oraz wykorzystano skale badające religijność: *C-15*, *EtG* oraz *skalę OB*.

W uwarunkowaniach podmiotowych ujęto wybrane zmienne demograficzne, rodzaj uszkodzenia słuchu i dominujący sposób komunikowania się, zaś w uwarunkowaniach środowiskowych zawarto religijność rodziców i stosunek do nauczania Kościoła katolickiego w zakresie wybranych kwestii moralnych. Zmienne zostały skorelowane z religijnością w ogóle i jej treściami obejmującymi emocje do Boga i Jego obraz zgodnie z przyjętym modelem religijności Stefana Hubera. Dodatkowo pracę uzupełniono o wyniki badań z kwestionariusza dla ucznia dotyczące wiedzy religijnej oraz komentarze młodzieży do arkusza z obrazami.

Badania objęły 170 uczniów niesłyszących i słabosłyszących w wieku od 16 do 20 lat. Przeprowadzono je w dziewięciu polskich specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych. Wyniki potwierdziły zasadność hipotezy głównej zakładającej, że uwarunkowania religijności młodzieży mają charakter podmiotowy i środowiskowy. Analizy pozwoliły na określenie zmiennych warunkujących religijność.

Wnioski z badania powinny posłużyć jako praktyczna wskazówka dla podmiotów zajmujących się wychowaniem religijnym młodzieży niesłyszącej i słabosłyszącej.

Subjective and environmental determinants of religiosity in deaf and hard of hearing youth

Summary

The study undertook research on the subjective and environmental determinants of religiosity in deaf and hard of hearing adolescents. A student questionnaire model was designed and the scales examining religiosity were used: *C-15*, *EtG* and *OB* scale.

Subjective determinants included selected demographic variables, type of hearing impairment, and dominant mode of communication, while environmental determinants included parental religiosity and attitude to Catholic Church teaching on selected moral issues. The variables were correlated with religiosity in general and its content including emotions towards God and His image according to the adopted model of religiosity by Stefan Huber. In addition, the study was supplemented with the results of the student questionnaire regarding religious knowledge and the comments of the youth on the picture sheet.

The research included 170 deaf and hard of hearing students aged 16 to 20. They were conducted in nine Polish residential schools. The results confirmed the validity of the main hypothesis, assuming that the determinants of youth religiosity are subjective and environmental in nature. The analyses made it possible to determine the variables conditioning religiousness.

Conclusions from the study should serve as a practical guideline for entities involved in the religious education of deaf and hard of hearing youth.